

Informe especial del nou mètode de càlcul de la taxa d'atur

Març 2009

✓ **L'atur registrat** està format pels demandants d'ocupació inscrits a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (OSOC), pendents de cobrir l'últim dia de mes. A escala municipal podem obtenir dades dels aturats mensualment.

✓ **L'atur estimat** és aquell que s'obté de l'Enquesta de Població Activa (EPA). Normalment aquesta dada és la que sòl aparèixer als mitjans de comunicació.

✓ **La població activa** està formada per tota persona en edat laboral (entre els 16 i 64 anys), que o bé treballa en una ocupació remunerada (població ocupada) o bé es troba en plena cerca d'ocupació (població aturada). Per tant, la població activa es divideix en dos grans grups: els ocupats i els aturats.

✓ **La taxa d'atur** és l'indicador que es coneix popularment. Mesura el pes que té la població aturada dins la població activa. El càlcul seria el següent:

$$\text{Taxa d'atur} = (\text{Població aturada} / \text{Població activa}) * 100$$

✓ **El cens de població** és una operació que ens aporta informació a nivell municipal però té l'inconvenient que es realitza aproximadament cada 10 anys. La qual cosa representa que la més propera que tenim actualment és el cens del 2001 i la següent no serà fins el 2011, que suposa la publicació de les dades oficials cap al 2012.

La situació fins ara...

L'EPA és la font de referència per mesurar l'activitat i l'atur a escala provincial, catalana i espanyola perquè aporta informació actualitzada cada trimestre. **Però què fem si volem conèixer l'activitat i l'atur a la nostra comarca o municipi?** Simplement s'utilitza les dades oficials dels censos de població. El que passa és que això suposa treballar amb dades molt desfasades en el temps i que infravaloren el volum de la població activa si tenim en compte l'intens procés migratori que hem sofert en aquest últims anys.

Cal destacar que **no es poden comparar les dades que s'obtenen d'aquestes dos fonts** perquè tot i que mesuren els mateixos conceptes, ho fan de manera diferent. Això vol dir que no podem comparar, per exemple, la taxa d'atur estimat de la província de Barcelona amb la taxa d'atur registrat de Vic, perquè tant la població activa com l'aturada s'obtenen a través de criteris i períodes diferents.

Davant tot aquest panorama apareix la **necessitat de dissenyar un mètode de càlcul que ens permeti saber la població activa a escala municipal** i solucioni aquestes incompatibilitats que ens trobem fins ara.

La Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local (XODEL), després de valorar diferents mètodes, ha dissenyat i analitzat un mètode de càlcul tenint en compte els següents criteris: senzill d'utilitzar, aplicable a escala municipal, que es pugui actualitzar mensualment i que sigui comparable interterritorialment.

Així doncs com s'obté la taxa d'atur? Dividint la població aturada registrada per la població activa local estimada. El càlcul seria el següent:

Taxa d'atur registrat = (Població aturada registrada/Població activa estimada) * 100

Cal dir que aquest mètode presenta l'inconvenient de relacionar dos grups de població que provenen de fonts diferents (Atur registrat i població estimada). Però en tot cas, els resultats que aporta s'ajusta molt més a la realitat actual que el mètode que es feia servir anteriorment.

La principal conseqüència quan es calcula la taxa d'atur a través del nou mètode és que aquesta és notablement inferior a la taxa obtinguda a través del mètode clàssic. I perquè?

Perquè si bé el numerador és el mateix en els dos casos (atur registrat), el denominador és superior: la *xifra d'actius estimats* és superior a la *xifra d'actius censals*. Com hem dit abans, aquest fet és normal si tenim en compte factors com la progressiva incorporació de la dona en el món del treball i el procés migratori sofert en els últims anys. Aquests dos factors, s'han produït a posteriori de l'any 2001, i per tant, no estaven recollits en el Cens.

Per tal d'entendre millor les diferències entre els dos mètodes hem fet el càlcul de la taxa d'atur per a tots els municipis de la comarca d'Osona del mes de gener de 2009, aplicant els dos sistemes de càlcul per veure quines diferències percentuals es detecten en cada municipi. A més, també hem fet el mateix per la població activa del Cens 2001 i la població activa estimada per a cada municipi.

Vegeu-ne els resultats a la pàgina següent:

Diferències percentuals de l'aplicació del nou mètode de càlcul.

T.1 Diferències percentuals de la taxa d'atur amb l'aplicació de la nova metodologia. Gener 2009

Municipis	Diferències percentuals			Taxa atur (cens 2001)			Taxa d'atur (PALE)		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Aiguafreda *	-0,73%	-3,51%	-1,61%	8,37%	19,19%	12,78%	7,64%	15,67%	11,17%
Alpens	-0,65%	-2,25%	-1,16%	4,94%	8,51%	6,25%	4,29%	6,26%	5,09%
Balenya	-2,27%	-3,21%	-2,68%	15,17%	22,06%	18,13%	12,91%	18,85%	15,45%
Brull, El	-1,45%	-4,21%	-2,40%	8,33%	13,51%	10,31%	6,88%	9,30%	7,91%
Calldetenes	-1,89%	-4,34%	-2,81%	9,75%	17,43%	12,90%	7,85%	13,09%	10,09%
Centelles	-2,46%	-5,44%	-3,62%	12,28%	21,41%	16,17%	9,83%	15,96%	12,55%
Collsuspina	-0,17%	-1,59%	-0,63%	5,05%	8,20%	6,25%	4,88%	6,61%	5,62%
Espinelvès	-0,06%	-2,33%	-0,67%	5,26%	12,12%	7,78%	5,20%	9,79%	7,10%
Folgueroles	-1,16%	-3,21%	-1,93%	7,85%	13,51%	10,25%	6,69%	10,30%	8,32%
Gurb	-0,89%	-3,34%	-1,73%	4,63%	11,17%	7,25%	3,74%	7,83%	5,52%
Lluçà	-0,10%	0,19%	-0,04%	1,41%	3,51%	2,34%	1,31%	3,70%	2,30%
Malla	-0,46%	-0,19%	-0,33%	4,23%	3,33%	3,82%	3,76%	3,15%	3,49%
Manlleu	-2,71%	-4,05%	-3,25%	15,48%	22,07%	18,22%	12,77%	18,02%	14,97%
Masies de Roda, Les	-0,48%	-1,72%	-0,92%	5,74%	13,51%	8,96%	5,26%	11,79%	8,04%
Masies de Voltregà, Les	-0,74%	-1,55%	-1,12%	9,76%	22,19%	15,31%	9,02%	20,64%	14,19%
Montesquiu	-1,74%	-1,40%	-1,77%	14,35%	24,44%	18,78%	12,61%	23,04%	17,01%
Muntanyola	-2,96%	-7,01%	-4,37%	9,32%	15,49%	11,64%	6,36%	8,48%	7,27%
Olost	-0,70%	-0,11%	-0,67%	8,79%	20,63%	14,13%	8,09%	20,52%	13,46%
Orís	-1,88%	-3,96%	-2,83%	6,15%	14,00%	9,57%	4,28%	10,04%	6,74%
Oristà	-0,01%	-1,58%	-0,43%	6,63%	20,66%	12,54%	6,62%	19,08%	12,11%
Perafita	-1,36%	-2,83%	-2,05%	8,42%	20,90%	13,58%	7,06%	18,06%	11,53%
Prats de Lluçanès	0,05%	0,59%	0,23%	9,31%	16,50%	12,49%	9,35%	17,09%	12,72%
Roda de Ter	-1,47%	-1,78%	-1,66%	11,07%	17,42%	13,89%	9,60%	15,64%	12,23%
Rupit i Pruit	0,33%	-0,65%	-0,17%	1,75%	1,69%	1,73%	2,08%	1,05%	1,57%
Sant Agustí de Lluçanès	0,94%	-2,40%	0,16%	5,41%	11,76%	7,41%	6,34%	9,37%	7,56%
Sant Bartomeu del Grau	1,56%	-5,67%	-0,70%	10,00%	20,87%	14,03%	11,56%	15,21%	13,32%
Sant Boi de Lluçanès	-0,13%	-0,22%	-0,17%	7,74%	6,54%	7,27%	7,61%	6,32%	7,10%
Sant Feliu Sasserra *	-0,24%	-1,18%	-0,55%	6,59%	10,26%	8,03%	6,36%	9,07%	7,48%
Sant Hipòlit de Voltregà	-1,67%	-2,93%	-2,24%	10,18%	19,62%	14,25%	8,51%	16,69%	12,00%
Sant Julià de Vilatorrada	-0,97%	-2,61%	-1,63%	7,19%	15,28%	10,78%	6,23%	12,67%	9,15%
Sant Martí d'Albars	0,57%	3,67%	1,40%	4,88%	11,54%	7,46%	5,45%	15,20%	8,86%
Sant Martí de Centelles	-4,01%	-6,56%	-4,94%	14,04%	20,00%	16,32%	10,03%	13,44%	11,38%
Sant Pere de Torelló	-0,52%	-1,28%	-0,81%	10,28%	15,71%	12,61%	9,75%	14,44%	11,80%
Sant Quirze de Besora	-1,04%	-1,48%	-1,23%	12,18%	16,23%	13,93%	11,14%	14,75%	12,71%
Sant Sadurn d'Osormort	-0,66%	2,14%	-0,05%	4,17%	9,09%	6,52%	3,50%	11,23%	6,47%
Sant Vicenç de Torelló	-0,54%	-2,67%	-1,29%	7,63%	15,49%	11,02%	7,09%	12,82%	9,73%
Santa Cecília de Voltregà	0,75%	-4,64%	0,45%	2,99%	22,86%	9,80%	3,73%	18,21%	10,25%
Santa Eugènia de Berga	-1,62%	-2,49%	-2,00%	9,16%	15,69%	11,82%	7,54%	13,21%	9,82%
Santa Eulàlia de Riuprimer	-0,99%	-5,20%	-2,39%	8,61%	25,27%	15,45%	7,63%	20,07%	13,07%
Santa Maria de Besora	0,42%	-1,69%	0,14%	3,57%	12,00%	6,17%	3,99%	10,31%	6,31%
Santa Maria de Corcó	-0,41%	-0,96%	-0,64%	6,43%	14,09%	9,65%	6,01%	13,13%	9,01%
Santa Maria de Merles *	-1,17%	-2,98%	-1,37%	6,12%	11,54%	8,00%	4,95%	8,56%	6,63%
Seva	-2,68%	-6,23%	-3,95%	11,90%	19,12%	14,75%	9,23%	12,90%	10,80%
Sobremunt	-0,28%	0,00%	-0,26%	3,85%	0,00%	2,44%	3,57%	0,00%	2,18%
Sora	1,10%	-9,75%	-0,90%	7,94%	23,81%	11,90%	9,04%	14,06%	11,00%
Taradell	-0,89%	-1,43%	-1,12%	8,64%	13,74%	10,86%	7,76%	12,31%	9,74%
Tavernoles	-0,11%	-1,15%	-0,49%	4,30%	6,25%	5,10%	4,19%	5,10%	4,60%
Tavertet	-0,79%	-0,83%	-0,81%	9,09%	10,34%	9,59%	8,30%	9,51%	8,78%
Tona	-2,59%	-3,98%	-3,17%	12,27%	17,34%	14,47%	9,69%	13,37%	11,30%
Torelló	-2,10%	-3,09%	-2,55%	13,66%	20,99%	16,86%	11,56%	17,90%	14,31%
Vic	-3,30%	-3,89%	-3,54%	16,24%	18,03%	17,00%	12,94%	14,14%	13,45%
Vidrà	-0,55%	-0,66%	-0,60%	2,44%	3,13%	2,74%	1,89%	2,46%	2,14%
Viladrau	-1,96%	-2,94%	-2,52%	10,26%	7,69%	9,38%	8,30%	4,75%	6,85%
Vilanova de Sau	0,08%	-1,37%	-0,42%	5,32%	9,86%	7,27%	5,40%	8,49%	6,85%

TOTAL OSONA	-2,01%	-3,35%	-2,55%	12,57%	18,35%	15,02%	10,56%	15,00%	12,47%
--------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOTAL CATALUNYA	240129	215628	455757	13,32%	16,17%	14,54%			
------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--	--	--

* Municipi que no pertany a Osona però que forma part d'un dels 4 pactes territorials per a l'ocupació de la comarca

Font: ODLO Dades extretes del Dpt. de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya

Taxa d'atur
Nou mètode de càlcul

T2. Diferència en valors absoluts de la població activa del cens 2001 i l'estimada.

Nom Municipi	Diferències en valors absoluts			Població activa (Cens 2001)			Població activa local estimada (PALE)		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Aiguafreda	-48	-99	-148	645	443	1088	693	542	1.236
Alpens	-12	-17	-29	81	47	128	93	64	157
Balenya	-173	-126	-298	982	739	1721	1.155	865	2.019
Brull, el	-13	-17	-29	60	37	97	73	54	126
Calldetenes	-143	-137	-281	595	413	1008	738	550	1.289
Centelles	-417	-422	-839	1.669	1238	2.907	2.086	1.660	3.746
Collsuspina	-3	-15	-18	99	61	160	102	76	178
Espinelves	-1	-8	-9	57	33	90	58	41	99
Folgueroles	-91	-120	-211	522	385	907	613	505	1.118
Gurb	-134	-166	-300	562	376	938	696	542	1.238
Lluçà	-5	3	-2	71	57	128	76	54	130
Malla	-9	-4	-12	71	60	131	80	64	143
Manlleu	-1082	-818	-1901	5.110	3.638	8.748	6.192	4.456	10.649
Masies de Roda, Les	-19	-22	-41	209	148	357	228	170	398
Masies de Voltregà, Les	-71	-52	-123	861	694	1.555	932	746	1.678
Montesquiu	-32	-11	-43	230	180	410	262	191	453
Muntanyola	-55	-59	-114	118	71	189	173	130	303
Olost	-27	-1	-28	307	252	559	334	253	587
Orís	-29	-20	-48	65	50	115	94	70	163
Oristà	0	-10	-10	166	121	287	166	131	297
Perafita	-18	-11	-29	95	67	162	113	78	191
Prats de Lluçanès	4	21	25	763	606	1.369	759	585	1.344
Roda de Ter	-225	-134	-359	1.473	1177	2.650	1.698	1.311	3.009
Rupit i Pruit	18	-37	-19	114	59	173	96	96	192
Sant Agustí de Lluçanès	5	-4	1	37	17	54	32	21	53
Sant Bartomeu del Grau	47	-77	-29	350	206	556	303	283	585
Sant Boi de Lluçanès	-3	-4	-7	168	107	275	171	111	282
Sant Feliu Sasserra	-7	-15	-22	182	117	299	189	132	321
Sant Hipòlit de Voltregà	-164	-111	-274	835	632	1.467	999	743	1.741
Sant Julià de Vilatorrada	-112	-119	-231	723	576	1299	835	695	1.530
Sant Martí d'Albars	4	6	11	41	26	67	37	20	56
Sant Martí de Centelles	-94	-71	-165	235	145	380	329	216	545
Sant Pere de Torelló	-35	-43	-78	652	490	1.142	687	533	1.220
Sant Quirze de Besora	-51	-42	-93	550	419	969	601	461	1.062
Sant Sadurní d'Osormort	-5	4	0	24	22	46	29	18	46
Sant Vicenç de Torelló	-37	-77	-113	485	368	853	522	445	966
Santa Cecília de Voltregà	13	-9	4	67	35	102	54	44	98
Santa Eugènia de Berga	-134	-80	-214	622	427	1049	756	507	1.263
Santa Eulàlia de Riuprimer	-34	-48	-83	267	186	453	301	234	536
Santa Maria de Besora	6	-4	2	56	25	81	50	29	79
Santa Maria de Corcó	-42	-32	-74	607	440	1047	649	472	1.121
Santa Maria de Merlès	9	-9	0	49	26	75	40	35	75
Seva	-224	-242	-466	773	502	1.275	997	744	1.741
Sobremunt	-2	-3	-5	26	15	41	28	18	46
Sora	8	-15	-7	63	21	84	55	36	91
Taradell	-178	-140	-318	1.562	1201	2.763	1.740	1.341	3.081
Tàvernoles	-2	-14	-17	93	64	157	95	78	174
Tavertet	-4	-3	-7	44	29	73	48	32	80
Tona	-490	-417	-907	1.833	1.401	3.234	2.323	1.818	4.141
Torelló	-632	-466	-1098	3.478	2.696	6.174	4.110	3.162	7.272
Vic	-2401	-1894	-4296	9.422	6.894	16.316	11.823	8.788	20.612
Vidrà	-12	-9	-20	41	32	73	53	41	93
Viladrau	-64	-89	-153	273	143	416	337	232	569
Vilanova de Sau	1	-11	-10	94	71	165	93	82	175
Osona	-7.172	-6.188	-13.360	37.701	27.699	65.400	44.873	33.887	78.760
Catalunya	1.802.243	1.333.180	3.135.423	1.802.243	1.333.180	3.135.423			

✓ El **promig de variació** de la taxa d'atur de tots els municipis de la comarca d'Osona és d'un 1,42% a la baixa.

✓ Donant un cop d'ull general podem observar que **les diferències percentuals màximes oscil·len de** 4,94% (Sant Martí de Centelles) a 3,17% (Tona). I les mínimes van de 0,04% (Lluçà) a 0,49% (Tavernoles).

✓ Es dona una **correlació directament proporcional entre la variació de la població activa i la taxa d'atur**. Així, els pobles que presenten més variació també mostren una diferència percentual major. Un cas molt clar és Manlleu en el que veiem una diferència de 1.901 persones respecte el Cens del 2001 i, per tant, també hi ha una baixada percentual (-3,25%) en la seva taxa d'atur.

✓ Es dona el cas **en algunes poblacions** (Sant Martí d'Albars, Santa Cecília de Voltregà, etc.) que **la variació de la taxa és a l'alça**, i això passa perquè són poblacions, que respecte al Cens del 2001 han perdut població activa, i per tant el denominador disminueix.

✓ La principal conseqüència de l'aplicació d'aquest mètode és que **hi ha un descens de la taxa d'atur en quasi el 98% dels municipis de la comarca d'Osona**, però insistim, que aquesta nova taxa és molt més ajustada a la realitat actual.

✓ Per acabar, també fer constar l'acord consensuat per tota la xarxa d'observatoris de la província de Barcelona per **actualitzar les dades un cop tinguem la població activa estimada de l'any corresponent calculat**. Un cop es publiquin les dades del padró i de l'EPA (normalment a inicis de cada any), s'actualitzarà la població activa estimada i les corresponents taxes d'atur.

Exemple: Les taxes d'atur del 2009 es calculen utilitzant la població activa estimada del 2008 (PPA a 01/01/2008 i EPA 2008). A inicis de l'any 2010 es coneixerà la PPA a 01/01/2009 i l'EPA del 2009, i per tant es procedirà a actualitzar la població activa estimada i les taxes d'atur del 2009.